

POWIATOWY URZĄD PRACY W PLESZEWIE

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE PLESZEWSKIM W I PÓŁROCZU 2014 ROKU

Pleszew, październik 2014

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów).....	5
3. Analiza struktury napływu osób bezrobotnych.....	8
4. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów).....	12
5. Ranking zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych.....	14
6. Ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych według grup zawodów.....	19
7. Wnioski.....	23

1. WSTĘP

Głównym celem monitoringu jest tworzenie procesu systematycznego śledzenia zjawisk zachodzących na rynku pracy. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nakłada na powiatowe urzędy pracy opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Niniejsze opracowanie ma na celu przeprowadzenie monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych wśród bezrobotnych z powiatu pleszewskiego w I półroczu 2014 roku.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Przez *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Podstawowym źródłem informacji w sporządzaniu raportów stały się następujące załączniki do sprawozdania MPiPS-01:

1. Załącznik 2 „Bezrobotni według rodzaju ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” według stanu na koniec I półrocza 2014 roku.
2. Załącznik 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” według stanu na koniec I półrocza 2014 roku.

3. Rozporządzenie MPiPS z 27.04.2010 r. w sprawie kwalifikacji i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2010 nr 82, poz. 537).

Celem opracowania jest określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych na terenie powiatu pleszewskiego. Ważne jest to, aby wykorzystanie danych zawartych w niniejszej publikacji stało się narzędziem w kreowaniu kierunków rozwoju lokalnego rynku pracy.

Monitoring zawodów dotyczy 30 grup zawodowych zagregowanych w kodzie dwucyfrowym, 392 grup elementarnych oraz 1770 zawodów i specjalności określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”.

W niniejszym opracowaniu wykorzystano wartości następujących wskaźników:

- średnia miesięczna nadwyżka lub deficyt podaży siły roboczej w zawodzie,
- wskaźnik intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów,
- wskaźnik uzyskania oferty w zawodzie,
- wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie,
- wskaźnik struktury bezrobotnych według zawodów,
- wskaźnik struktury bezrobotnych według PKD,
- wskaźnik struktury ofert pracy według zawodów,
- wskaźnik struktury ofert pracy według PKD.

CZEŚĆ I – DIAGNOSTYCZNA

2. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE PLESZEWSKIM

WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Według stanu na koniec I półrocza 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie zarejestrowanych było łącznie 2727 osób bezrobotnych, w tym 1550 kobiet, co stanowi 56,84% ogółu bezrobotnych. Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 27,28% ogółu bezrobotnych. Ponadto osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych stanowiły 11,73 % wszystkich bezrobotnych. W końcu I półrocza 2014 roku w ewidencji było łącznie 73 osoby w okresie do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły, co stanowiło 2,68 % ogółu osób zarejestrowanych.

Poniższa tabela obrazuje strukturę osób bezrobotnych według zawodów, w których w I półroczu 2014 r. wystąpiło najwyższe bezrobocie.

Tabela 1.

Struktura osób bezrobotnych według zawodów w końcu I półrocza 2014 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1.	000000	Bez zawodu	320	208	38	28	7	3
2.	522301	Sprzedawca	263	247	2	1	106	101
3.	512001	Kucharz	101	86	0	0	34	31
4.	331403	Technik ekonomista	85	76	0	0	28	26
5.	723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	85	0	0	0	27	0
6.	753105	Krawiec	82	81	0	0	29	29
7.	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	82	32	0	0	21	6
8.	752205	Stolarz	72	4	1	0	25	2
9.	314207	Technik rolnik	59	43	0	0	19	16
10.	512002	Kucharz małej gastronomii	53	34	3	3	15	12
11.	722290	Pozostali ślusarze i pokrewni	53	8	0	0	11	3
12.	722204	Ślusarz	52	5	0	0	16	2
13.	311504	Technik mechanik	50	6	0	0	16	4
14.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	43	22	0	0	17	10
15.	514101	Fryzjer	39	38	1	1	14	13
16.	242190	Pozostali specjaliści ds. zarządzania i organizacji	33	21	4	3	4	4
17.	751201	Cukiernik	32	24	0	0	11	8
18.	242217	Specjalista administracji publicznej	31	23	1	1	9	7
19.	522305	Technik handlowiec	31	28	0	0	7	7
20.	713101	Malarz-tapeciarz	31	0	0	0	7	0
21.	751204	Piekarz	30	12	0	0	11	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-1 Bezrobotni według zawodów w powiecie pleszewskim. Stan w końcu I półrocza 2014 r.

Z powyższej tabeli wynika, że największą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych do wykonywania danego zawodu, sprzedawcy, kucharze i technicy ekonomiści. Największą liczbę bezrobotnych absolwentów stanowią osoby, które ukończyły szkoły średnie ogólnokształcące oraz średnie zawodowe bez uzyskanego tytułu zawodowego.

Na szczególną uwagę zasługują osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pleszewie ponad 12 miesięcy. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł w końcu I półrocza 2014 roku 27,28%. Poniższa tabela i wykres przedstawiają w jakich zawodach przede wszystkim skupiają się bezrobotni pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy.

Tabela 2.

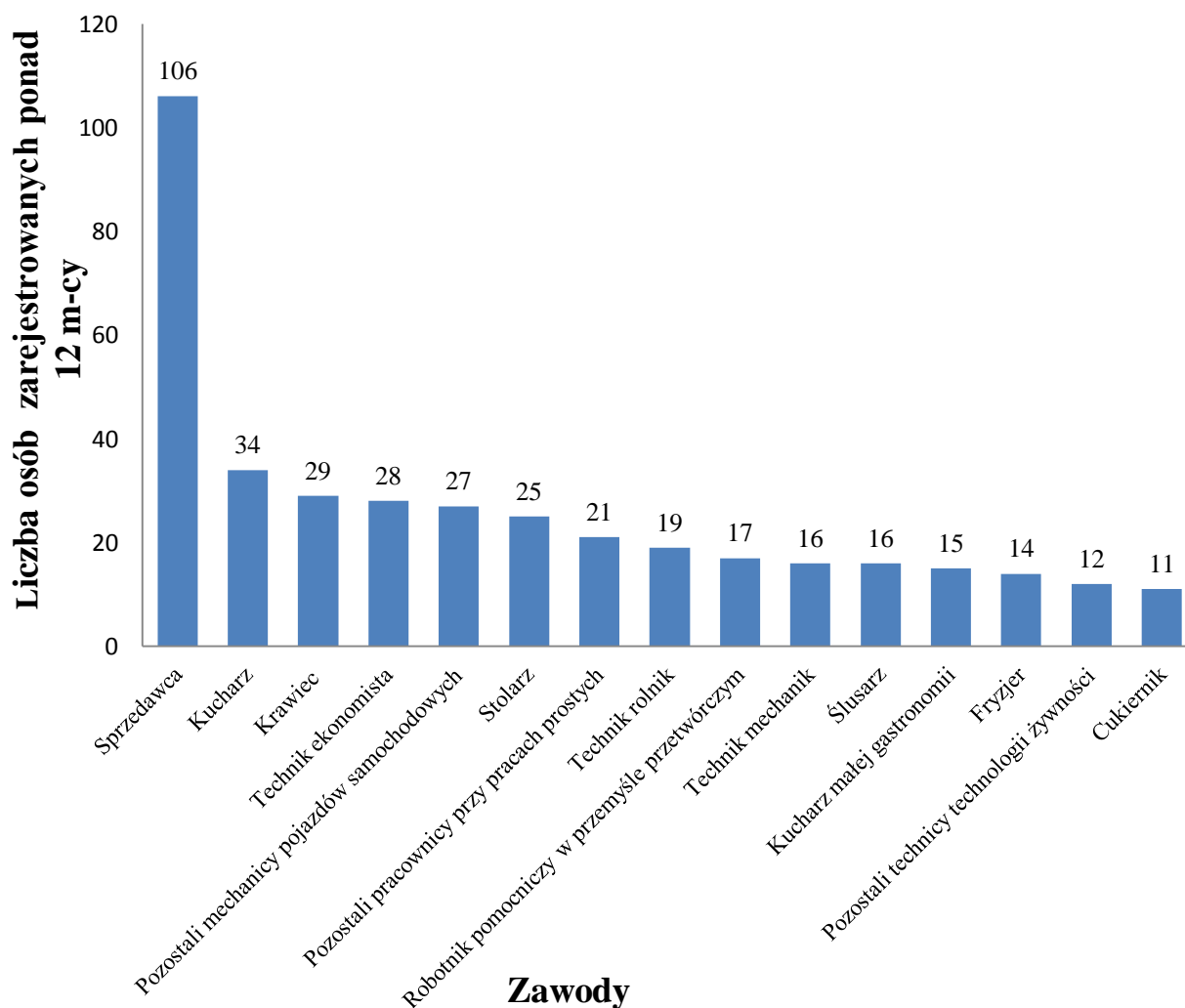
Bezrobotni pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy według zawodów Stan w końcu I półrocza 2014 r.

Lp.	Zawód	Liczba osób bezrobotnych
1.	Sprzedawca	106
2.	Kucharz	34
3.	Krawiec	29
4.	Technik ekonomista	28
5.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	27
6.	Stolarz	25
7.	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	21
8.	Technik rolnik	19
9.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	17
10.	Technik mechanik	16
11.	Ślusarz	16
12.	Kucharz małej gastronomii	15
13.	Fryzjer	14
14.	Pozostali technicy technologii żywności	12
15.	Cukiernik	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-1 Bezrobotni według zawodów w powiecie pleszewskim. Stan w końcu I półrocza 2014 r.

Wykres 1.

Bezrobotni pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy według zawodów w końcu I półrocza 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-1 Bezrobotni według zawodów. Stan w końcu I półrocza 2014 r. w powiecie pleszewskim.

Z powyższych danych wynika, że największą grupę osób pozostających bez pracy ponad 12 m-cy stanowią osoby w zawodzie sprzedawcy. Często osoby posiadają kwalifikacje formalne do wykonywania tego zawodu, zdobyte podczas edukacji szkolnej lub poprzez szkolenia zawodowe, nie mając jednak doświadczenia zawodowego, którego wymagają pracodawcy do pracy na tym stanowisku pracy. Pozostałą grupę osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy stanowią kucharze, krawcy, technicy ekonomiści oraz mechanicy pojazdów samochodowych.

3. ANALIZA STRUKTURY NAPŁYWU OSÓB BEZROBOTNYCH

Jednym z istotnych elementów nadwyżki i deficytu zawodów jest diagnoza płynności bezrobocia, czyli analiza napływu bezrobotnych. W powiecie pleszewskim bezrobocie jest zjawiskiem dynamicznym, charakteryzującym się zarówno wysokim napływem jak i odpływem bezrobotnych. W ciągu I półrocza 2014 roku zarejestrowało się 2180 osób, w tym 1073 kobiety, co stanowiło 49,22% osób rejestrujących się. W tym czasie wyłączono z ewidencji 2859 osób, w tym 1399 kobiet, tj. 48,93% ogółu bezrobotnych wyłączonych z ewidencji. W analizowanym okresie wyłączono o 679 osób więcej niż się zarejestrowało.

Poniższa tabela i wykres obrazują w jakich zawodach w końcu I półrocza 2014 r. nastąpił największy napływ bezrobotnych.

Tabela 3.

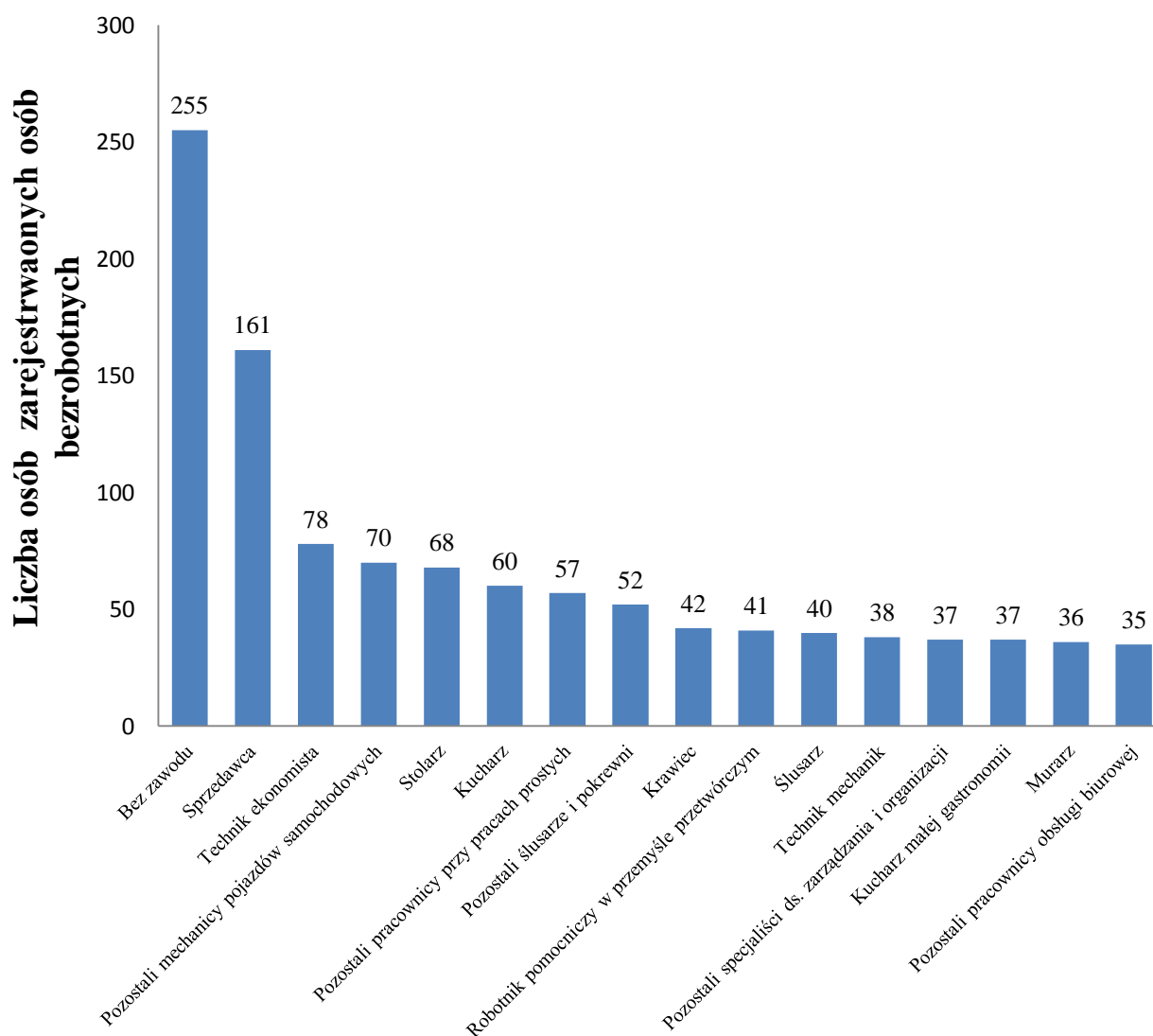
Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Lp.	Zawód	Liczba osób bezrobotnych
1.	Bez zawodu	255
2.	Sprzedawca	161
3.	Technik ekonomista	78
4.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	70
5.	Stolarz	68
6.	Kucharz	60
7.	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej nie sklasyfikowani	57
8.	Pozostali ślusarze i pokrewni	52
9.	Krawiec	42
10.	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	41
11.	Ślusarz	40
12.	Technik mechanik	38
13.	Pozostali specjaliści ds. zarządzania i organizacji	37
14.	Kucharz małej gastronomii	37
15.	Murarz	36
16.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Wykres 2.

Liczba rejestrujących się osób bezrobotnych według zawodów w I półroczu 2014 r.

Zawody

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje zauważyć można, że największą grupę osób rejestrujących się w I półroczu 2014 r. stanowią osoby bez zawodu, wykonujące najczęściej prace sezonowe lub fizyczne, które nie wymagają kwalifikacji zawodowych, którzy pracują na umowy cywilno-prawne lub krótkie umowy okresowe oraz sprzedawcy.

Strukturę napływu **bezrobotnych absolwentów** przedstawia poniższa tabela i wykres.

Tabela 4.

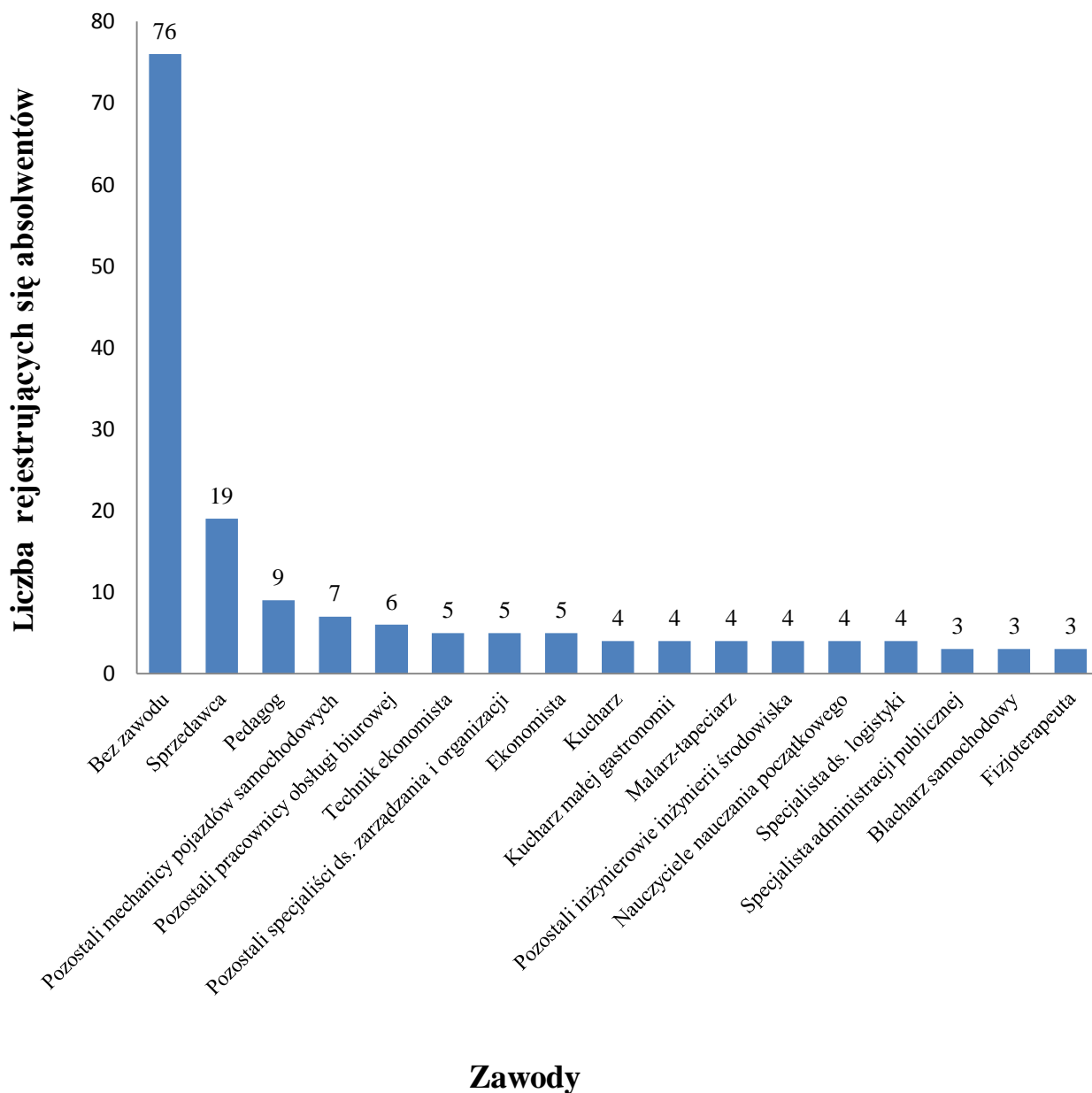
Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Lp.	Zawód	Liczba osób bezrobotnych
1.	Bez zawodu	76
2.	Sprzedawca	19
3.	Pedagog	9
4.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	7
5.	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	6
6.	Technik ekonomista	5
7.	Pozostali specjaliści ds. zarządzania i organizacji	5
8.	Ekonomista	5
9.	Kucharz	4
10.	Kucharz małej gastronomii	4
11.	Malarz - tapeciarsz	4
12.	Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	4
13.	Nauczyciel nauczania początkowego	4
13.	Specjalista ds. logistyki	4
14.	Specjalista administracji publicznej	3
15.	Blacharz samochodowy	3
16.	Fizjoterapeuta	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Wykres 3.

Liczba absolwentów rejestrujących się w PUP Pleszew według zawodów w ciągu I półrocza 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-2 Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie pleszewskim w I półrocza 2014 r.

W ciągu I półrocza 2014 r. zarejestrowało się 238 absolwentów, w tym 155 kobiet. Natomiast w końcu I półrocza 2014 r. pozostawało w ewidencji osób bezrobotnych 73 absolwentów, w tym 54 kobiety.

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

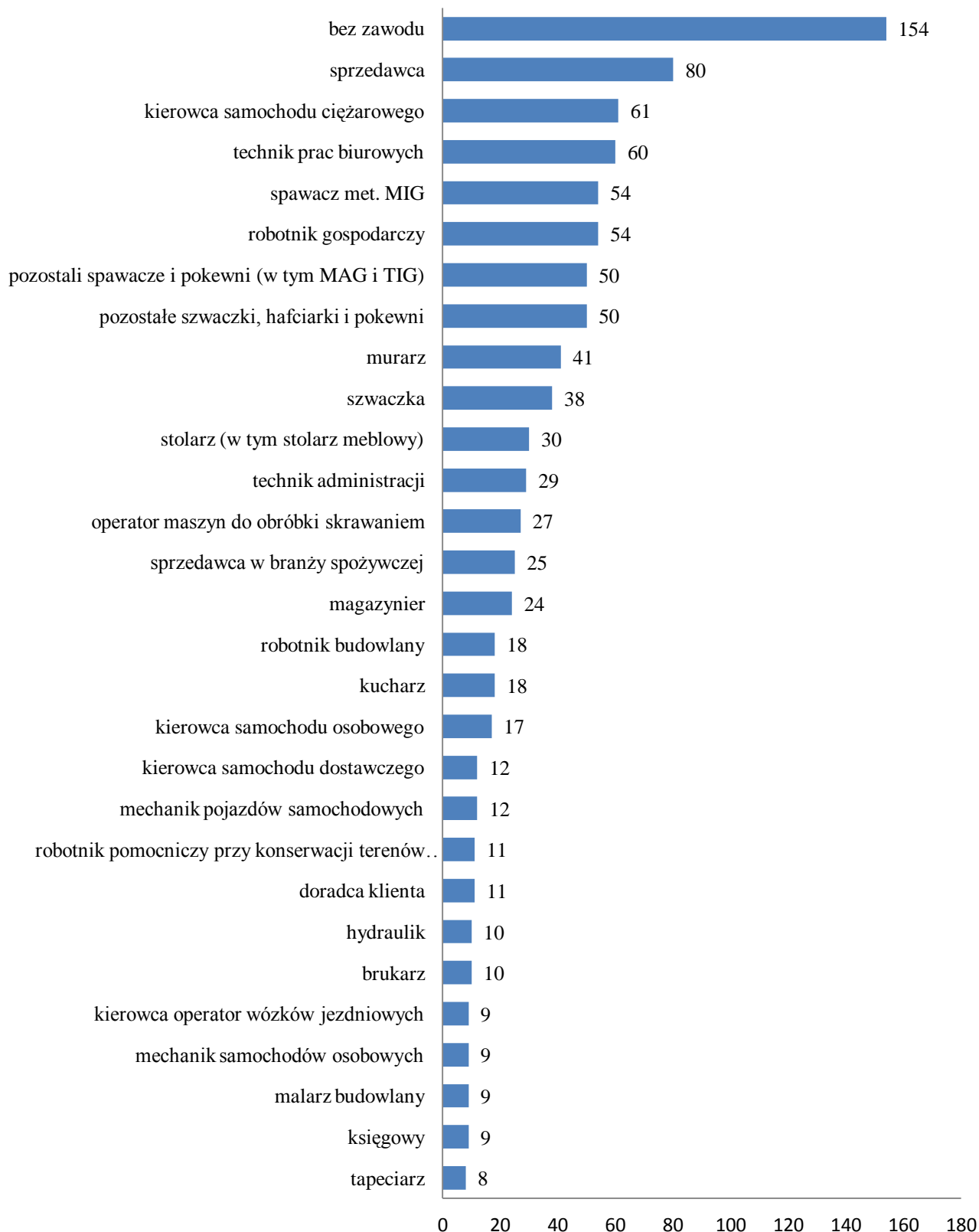
W ciągu I półrocza 2014 roku do Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie pozyskał 1202 oferty pracy. Najwięcej wolnych miejsc pracy zostało zgłoszonych w zawodach:

-bez zawodu	154 oferty, co stanowi-12,81%
-sprzedawca	80 ofert, co stanowi-6,66%
-kierowca samochodu ciężarowego	61 ofert, co stanowi-5,07%
-technik prac biurowych	60 oferty, co stanowi-4,99%
-robotnik gospodarczy	54 oferty, co stanowi-4,49%
-spawacz metodą MIG	54 oferty, co stanowi-4,49%
-pozostałe szwaczki, hafciarki i pokrewni	50 ofert, co stanowi-4,16%
-pozostali spawacze i pokrewni (w tym MAG i TIG – 15 ofert)	50 ofert, co stanowi-4,16%
-murarz	41 ofert, co stanowi-3,41%
-szwaczka	38 ofert, co stanowi-3,16%
-stolarz (w tym stolarz meblowy 11 ofert)	30 ofert, co stanowi-2,50%
-technik administracji	29 ofert, co stanowi-2,41%
-operator maszyn do obróbki skrawaniem	27 ofert, co stanowi-2,25%
-sprzedawca w branży spożywczej	25 ofert, co stanowi-2,08%
-magazynier	24 oferty, co stanowi-2,00%
-kucharz	18 ofert, co stanowi-1,50%
-robotnik budowlany	18 ofert, co stanowi-1,50%
-kierowca samochodu osobowego	17 ofert, co stanowi-1,41%
-mechanik pojazdów samochodowych	12 ofert, co stanowi-1,00%
-kierowca samochodu dostawczego	12 ofert, co stanowi-1,00%
-doradca klienta	11 ofert, co stanowi-0,91%
-robotnik pomocniczy przy konserwacji terenów zielonych	11 ofert, co stanowi-0,91%
-brukarz	10 ofert, co stanowi-0,83%
-hydraulik	10 ofert, co stanowi-0,83%
-księgowy	9 ofert, co stanowi – 0,75%
-malarz budowlany	9 ofert, co stanowi-0,75%
-mechanik samochodów osobowych	9 ofert, co stanowi-0,75%
-kierowca operator wózków jezdniowych	9 ofert, co stanowi-0,75%
-tapeciarz	8 ofert, co stanowi-0,67%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-3 Oferty pracy według zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Wykres 4.

Najczęściej zgłaszane oferty pracy do PUP Pleszew w I półroczu 2014 r. według zawodów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-3 Oferty pracy według zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Jednym z głównych zadań pośrednictwa pracy jest wyjście naprzeciw wymaganiom, postawionym przez pracodawców i ułatwienie im kontaktu z bezrobotnymi. Oferty pracy pozyskiwane są głównie poprzez nawiązywanie indywidualnych kontaktów z pracodawcami zarówno tymi, którzy już współpracują z PUP Pleszew jak i z nowymi, którzy wcześniej nie prowadzili rekrutacji pracowników poprzez urząd pracy.

Dodatkowo nawiązywane są kontakty telefoniczne oraz e-mailowe. Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie pozyskuje także oferty konkursowe na stanowiska urzędnicze z Biuletynów Informacji Publicznej i upowszechnia je w siedzibie PUP oraz na stronie internetowej.

5.RANKING ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH, DEFICYTOWYCH I ZRÓWNOWAŻONYCH

Wiele czynników ma wpływ na to, które z istniejących zawodów definiuje się jako deficytowe, a które jako nadwyżkowe.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi** – do PUP wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

Zawodami w równowadze są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **w równowadze** – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($W < 0,9$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

W analizowanym okresie wśród bezrobotnych powiatu pleszewskiego **nadwyżka siły roboczej wystąpiła w zawodach ujętych w tabeli 5.**

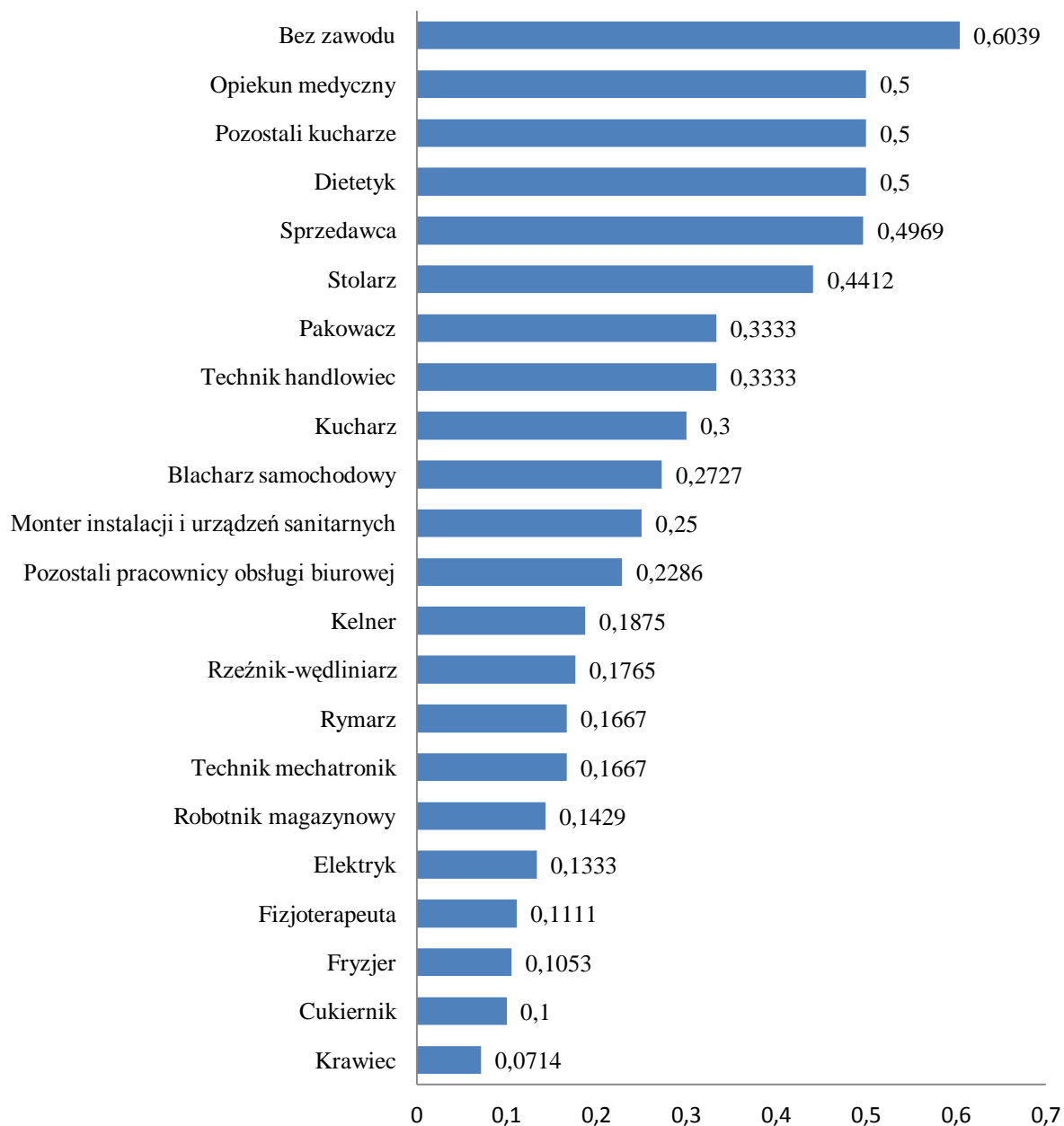
Tabela 5.**Zawody nadwyżkowe w powiecie pleszewskim. Stan w końcu I półrocza 2014 r.**

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów (stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 r. do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych)
1.	000000	Brak zawodu	0,6039
2.	322001	Dietetyk	0,5
3.	512090	Pozostali kucharze	0,5
4.	532101	Opiekun medyczny	0,5
5.	522301	Sprzedawca	0,4969
6.	752205	Stolarz	0,4412
7.	522305	Technik handlowiec	0,3333
8.	932101	Pakowacz	0,3333
9.	512001	Kucharz	0,3
10.	721306	Blacharz samochodowy	0,2727
11.	712064	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,25
12.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,2286
13.	513101	Kelner	0,1875
14.	751101	Rzeźnik-wędliniarz	0,1765
15.	311410	Technik mechatronik	0,1667
16.	753703	Rymarz	0,1667
17.	933304	Robotnik magazynowy	0,1429
18.	741103	Elektryk	0,1333
19.	228301	Fizjoterapeuta	0,1111
20.	514101	Fryzjer	0,1053
21.	751201	Cukiernik	0,1
22.	753105	Krawiec	0,0714

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-II/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Wykres 5.

Wskaźniki intensywności nadwyżki zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

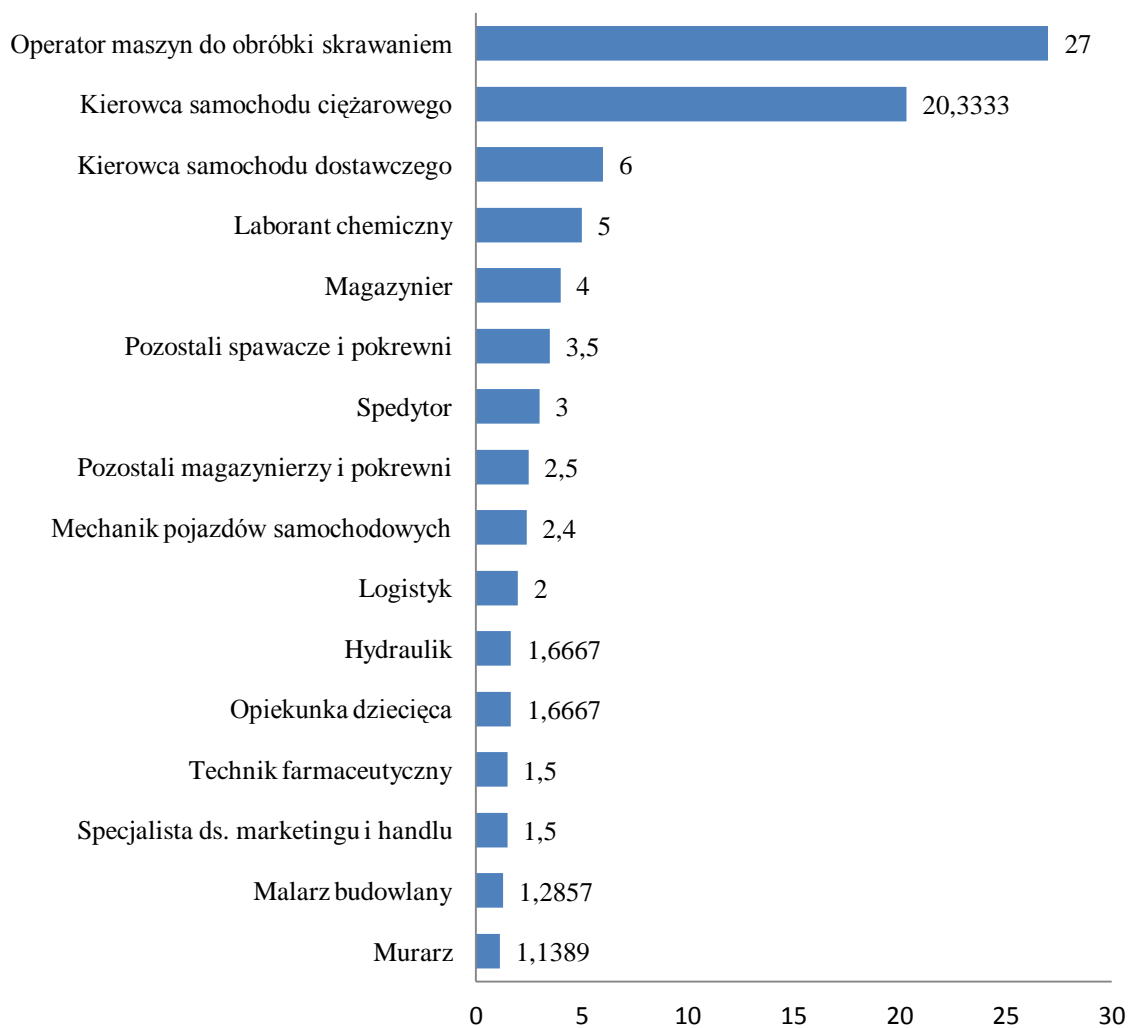
Tabela 6.**Zawody deficytowe w powiecie pleszewskim. Stan w końcu I półrocza 2014 r.**

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów (stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 r. do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych)
1.	7522303	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	27
2.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	20,3333
3.	832202	Kierowca samochodu dostawczego	6
4.	311101	Laborant chemiczny	5
5.	432103	Magazynier	4
6.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	3,5
7.	333105	Spedytor	3
8.	432109	Pozostali magazynierzy i pokrewni	2,5
9.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	2,4
10.	214106	Logistyk	2
11.	325905	Opiekunka dziecięca	1,6667
12.	712601	Hydraulik	1,6667
13.	243106	Specjalista ds. marketingu i handlu	1,5
14.	231301	Technik farmaceutyczny	1,5
15.	713102	Malarz budowlany	1,2857
16.	711202	Murarz	1,1389

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Wykres 6.

Wskaźniki intensywności deficytu zawodów w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Do **zawodów zrównoważonych** w powiecie pleszewskim można zaliczyć:

- nauczyciel przedszkola,
- specjalista ds. sprzedaży,
- opiekun w domu pomocy społecznej,
- kosmetyczka,
- asystent nauczyciela przedszkola
- monter instalacji c. o.,
- wulkanizator,
- kierowca ciągnika rolniczego.

Miernikiem zawodów **generującym długotrwałe bezrobocie** wśród osób zarejestrowanych w urzędzie pracy jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie** (udział bezrobotnych w danym zawodzie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu I półrocza danego roku w ogólnej liczbie bezrobotnych w tym zawodzie według stanu w końcu I półrocza tego samego roku).

W ramach grup zawodów *najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia* występował w zawodach ujętych w tabeli 7.

Tabela 7.

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Lp.	Zawód	Bezrobotni zarejestrowani w zawodzie pow. 12 m-cy	Bezrobotni w zawodzie ogółem	Wskaźnik procentowy
1.	Sprzedawca	106	263	40,30%
2.	Kucharz	34	101	39,8%
3.	Krawiec	29	82	35,36%
4.	Technik ekonomista	28	85	32,94%
5.	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	27	85	31,76%
6.	Stolarz	25	72	34,72%
7.	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	21	82	25,60%
9.	Technik rolnik	19	59	32,20%
10.	Technik mechanik	16	50	32%
11.	Ślusarz	16	52	30,76%
12.	Kucharz małej gastronomii	15	53	28,30%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-1 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Tabela 8 przedstawia największą liczbę nowych rejestracji wg. sekcji PKD.

Tabela 8.

Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Lp.	Sekcja PKD	Liczba osób rejestrujących się	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014r.
1.	Przetwórstwo przemysłowe	465 osób	485 ofert
2.	Handel hurtowy i detaliczny	430 osób	213 ofert
3.	Budownictwo	211 osób	87 ofert
4.	Administracja publiczna	131 osób	97 ofert

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-I/P-9 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie pleszewskim w I półroczu 2014 r.

Podstawowym miernikiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **wskaźnik szansy uzyskania oferty**, który jest stosunkiem średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie oraz średniego miesięcznego poziomu bezrobocia w tym zawodzie. Analizując grupy elementarne, można stwierdzić, że największą szansę na uzyskanie zatrudnienia miały grupy zawodów:

- kierowcy samochodów ciężarowych,
- księgowi,
- spawacze,
- robotnicy budowlani,
- kierowcy samochodów dostawczych.

7. WNIOSKI

Struktura bezrobocia według klasyfikacji zawodów wskazuje, że najliczniejszą kategorię osób bezrobotnych stanowią osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych, sprzedawcy, kucharze, technicy ekonomiści, krawcy i stolarze.

Wysokie koszty zatrudnienia pracownika oraz sezonowość na rynku pracy powodują, że istnieje duża rotacja w zatrudnieniu. Pracodawcy zatrudniają osoby bezrobotne na okres próbny, często nie przedłużają umowy i zatrudniają następne osoby na podobnych warunkach. Wpływ na wysokość zatrudnienia ma także okresowość wykonywania niektórych zawodów. Sezonowość to cecha charakterystyczna dla takich zawodów jak pracownik przy produkcji kotłów c.o. czy robotnik budowlany.

Znaczną ilość bezrobotnych stanowią kobiety (56,84% ogółu bezrobotnych). Problemem jest niewielka ilość ofert skierowanych dla kobiet. Istotnym czynnikiem wpływającym na utrzymywanie się bezrobocia wśród kobiet jest konieczność posiadania statusu osoby bezrobotnej przez osoby korzystające z różnych świadczeń socjalnych. Dlatego duża ilość kobiet rejestruje się w Urzędzie Pracy tylko po to, by otrzymać zaświadczenie o statusie osoby bezrobotnej, potrzebne do otrzymania zasiłku z opieki społecznej, dodatku mieszkaniowego itp.

Doświadczenie zawodowe zwiększa możliwości znalezienia zatrudnienia. Stąd dużym zainteresowaniem wśród pracodawców cieszą się takie formy aktywizacji bezrobotnych jak staże czy bony stażowe.

Ważnym czynnikiem zwiększającym szansę na znalezienie zatrudnienia na rynku pracy są dodatkowe kwalifikacje, umiejętności i uprawnienia, które powinien posiadać kandydat na pracownika. Mogą być to prawo jazdy, obsługa komputera czy znajomość języków obcych.

Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP mogą korzystać ze szkoleń ukierunkowanych głównie na podnoszenie lub zmianę ich kwalifikacji, organizowanych przez Urząd Pracy oraz inne instytucje szkolące. Oprócz szkoleń grupowych i indywidualnych w roku 2014 Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie realizuje także bony szkoleniowe dla osób do 30 roku życia, które stanowią gwarancję skierowania osoby bezrobotnej na wskazane przez nią szkolenie, które umożliwi podjęcie zatrudnienia.

Dlatego, Urząd Pracy organizując szkolenia kieruje się przede wszystkim potrzebami pracodawców funkcjonujących na lokalnym rynku pracy. Między innymi obejmuje szkoleniami osoby długotrwale bezrobotne w celu dostosowania ich kwalifikacji i umiejętności do obowiązujących na rynku pracy realiów i zmieniających się wymagań.

Każdy lokalny rynek pracy posiada swoją specyfikę. Charakterystyka lokalnych rynków pracy w dużych ośrodkach przemysłowo-miejskich znacznie różni się od rynków małych ośrodków miejskich. Realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie program dokonywania refundacji części kosztów przejazdu do pracy osobom bezrobotnym podejmującym pracę poza terenem powiatu pleszewskiego wyraźnie pokazuje, iż w dużych ośrodkach przemysłowo-miejskich jest większe zapotrzebowanie nie tylko na specjalistów posiadających wykształcenie wyższe oraz osoby posiadające wykształcenie zawodowe wraz z uprawnieniami.

W powiecie pleszewskim dominują zakłady z branży metalowej – *Famot* (zakład zajmujący się produkcją wysokiej klasy obrabiarek sterowanych numerycznie), *Spomasz* (zakład produkujący maszyny do przetwórstwa spożywczego), oraz producentów kotłów C.O. dlatego też rynek pracy w powiecie pleszewskim wykazuje zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie spawacz, czy pracowników w zawodach związanych z obróbką metalu.

W rejonie powiatu pleszewskiego obserwowany jest także rozwój rodzinnych przedsiębiorstw z branży stolarskiej, w której dominuje przede wszystkim produkcja okien, drzwi oraz mebli a także piekarsko-cukierniczej powodujący wzrost zapotrzebowania na zatrudnienie w ww. dziedzinach. Można zaobserwować także wzrastające zapotrzebowanie na zatrudnianie kierowców czy handlowców w tych zakładach. Na terenie powiatu pleszewskiego działa wiele firm ogólnobudowlanych co związane jest ze stałym zapotrzebowaniem na wykwalifikowanych pracowników z tej branży.

Sporządziła: Anna Dąbkiewicz, Sylwia Mielcarek